

Witamy na Zamku w Kilkenny!

ZAMEK KILKENNY położony jest na strategicznym wzgórzu wznoszącym się nad Starym Miastem Kilkenny (High Town of Kilkenny), z widokiem na most na rzece Nore. Przez 8 stuleci istnienia Zamku Kilkenny wprowadzono wiele zmian w jego strukturze i dziś obiekt ten stanowi interesujące połączenie wielu różnych stylów architektonicznych. Oryginalny anglonormandzki kamienny zamek zbudowano dla Williama Marshalla, IV Hrabiego Pembroke (ok. 1146-1219), w pierwszej dekadzie XIII wieku. Następnie przez 600 lat zamek Kilkenny stanowił własność i główną rezydencję irlandzką rodziny Butler – począwszy od Jamesa (ok. 1360-1405), III Hrabiego Ormonde, który odkupił zamek w ok. 1391 r., aż do roku 1967, kiedy to Arthur, VI Markiz Ormonde (1893-1971), wspaniałomyślnie przekazał zamek mieszkańcom miasta Kilkenny za symboliczną sumę 50 funtów. Budynki zamku otoczone zostały opieką Urzędu Robót Publicznych (*OPW – Office of Public Works*) w 1969 r., odkąd prowadzi się tam istotne prace archeologiczne, konserwacyjne i programy odnowy.

Korytarz wejściowy skonstruowany został w trakcie przebudowy w XIX wieku i biegnie przez całą długość bloku. Część centralna stanowiła porte-cochère – portyk dla powozów, który później powiększono i połączono z korytarzem. Dodaje to wnętrzu gotyckiego wymiaru i umożliwia swobodę poruszania się.

Salonik odtworzony został do swych oryginalnych rozmiarów w latach 30. XIX wieku, a 20 lat później służył za pokój wypoczynkowy, do którego damy przechodziły po posiłku, pozostawiając mężczyzn w jadalni przy porto i cygarach. Na ścianach widnieją pozostałości ręcznie malowanej tapety chińskiej z jednobarwnym wypełnieniem wykonanym w pracowni Davida Skinnera. Kominek jest XIX wieczną reprodukcją wcześniejszego modelu francuskiego.

Jadalnia pełniła swoją rolę w latach 60. XIX wieku. Na ścianach rozpościera się ręcznie wykonana tapeta. Żeliwny kominek przedstawia Dionizosa w rydwanie zaprzężonym w dwa tygrysy lub leopardy, a jego wnętrze zdobią kwieciste i klasyczne wzory.

Hol wejściowy służył witaniu gości po przebudowie zamku XVII wieku, a w późniejszym czasie powierzchnia pomieszczenia uległa powiększeniu. Konstrukcja wejścia w masywnej ścianie kurtynowej była dwukrotnie modyfikowana w XIX wieku. Czarno-biała posadzka również pochodzi z XIX wieku, a ogromny marmurowy stół wsparty jest na XVIII wiecznej podstawie. Obrazy w holu stanowią rodzinną kolekcję, która została nabyta przez rząd irlandzki w 1995 roku.

Parter. Przez cały okres użytkowania zamku nazwy i przeznaczenie komnat ulegały zmianie wraz z panującą modą. Na przykład w tym miejscu w XVII wieku znajdowały się apartamenty książęce.

Schody główne. Imponujące XIX wieczne mahoniowe schody zostały zaprojektowane i wykonane przez lokalną firmę R. Furniss & Son z Kilkenny. Prowadzą do komnaty z arrasami oraz na I piętro.

Komnata z arrasami mieści się w Wieży Północnej. Warto zwrócić uwagę na grubość zamkowych ścian. Chociaż kształt pomieszczenia się zmienił, okrągła jego część wciąż zajmuje przestrzeń XVII wiecznej Wielkiej komnaty, której ściany zdobiły wytłaczane i pozłacane skórzane dekoracje. W XVIII wieku zastąpiono je arrasami, które poddawane są obecnie konserwacji w innym miejscu. Ręcznie wykonana tapeta w stylu gotyckim należy do elementów nowoczesnych.

Pierwsze piętro. Znajdowały się tutaj XVI i XVII wieczne apartamenty z bogato umeblowanym salonem zdobionym wspaniałymi arrasami. Podwójne drzwi prowadziły do sypialni głównej i dalej do alkierza księżnej w Wieży zachodniej. Dziś, podobnie jak w XIX wieku, przestrzeń tę zajmują Przedpokój, Biblioteka i Salon.

Przedpokój. Ta nieduża komnata i pokój poniżej powstały w miejscu znajdujących się tam wcześniej kamiennych schodów.

Biblioteka. Dekoracje są rekonstrukcją stylu umeblowania z drugiej połowy XIX wieku. Po odnalezieniu pozostałości oryginalnej tapety pod listwami przypodłogowymi firma z

Prelle of Lyons we Francji wytknęła wierną kopię wzoru na jedwabnej popelinie francuskiej, która zdobi teraz ściany. Jedwabne zasłony z adamaszku wykonane są przez tę samą firmę, natomiast listwy są oryginalne i dopasowane do reprodukcji pozłacanych liści. Regały na książki skonstruowano na wzór oryginalnej szklonej biblioteczki mahoniowej wyeksponowanej w prawym końcowym rogu pokoju. Lustro zawieszona nad kominkiem również zostało odrestaurowane i ponownie pozłoczone. Dywany w stylu berberskim wzorowane są na motywach izmirskich i zostały wytkane przez firmę Woodward Grosvenor, która wykonywała również oryginały.

Salon umeblowany jest w stylu podobnym do biblioteki. Na ścianach wiszą obrazy z oryginalnej kolekcji Ormonde. Na ścianie końcowej widzimy obraz z XVII wieku zatytułowany *Pięcioro najstarszych dzieci Karola I* (*The Five Eldest Children of Charles I*) nieznanego artysty, będący kopią oryginału autorstwa malarza flamandzkiego, Antona van Dycka. Po lewej stronie znajduje się *Alegoria Chciwości* (*An Allegory of Avarice*), sygnowana przez flamandzkiego malarza Jana de Herdta, a po prawej kilka XVIII wiecznych pejzaży w stylu włoskim. Nad kominkiem umieszczono dwa XIX wieczne szkockie pejzaże namalowane przez członka rodziny Nasmyth z Edynburga.

Schody prywatne wykonane z granitu, położone podczas przebudowy w latach 30. XIX wieku prowadzą do korytarza sypialni pochodzącego z tego samego okresu. Dekoracyjne otynkowanie sufitu z wcześniejszego okresu przeniesione zostało w Wieży południowej.

Korytarz sypialni. Wcześniej mieściła się tutaj oryginalna XVI wieczna Galeria długa. W XVII wieku kolekcja malowideł Ormonde stanowiła największą kolekcję obrazów w kraju.

Błękitna sypialnia mieszcząca się w Wieży nad rzeką, wyłożona jest elegancką tapetą projektu Williama Morrisa. Przylegająca do pokoju łazienka to model jednej z pierwszych sypialni typu en suite.

Sypialnia z balkonem ozdobiona jest współczesną reprodukcją ręcznie malowanej tapety chińskiej. Motywy chińskie odnajdujemy również wśród innych elementów pokoju.

Klatka schodowa utrzymywana w stylu mauretańskim daje poczucie ciekawej, nietypowej przestrzeni. Zaprojektowana przez architektów Deane & Woodward specjalnie w celu stworzenia odpowiedniego dostępu do Galerii obrazów. Jest to kolejna klatka schodowa w budynku o bardzo specyficznym rozkładzie. Wznoszące się, w pół skręcające schody oświetlone są bijącym z góry wieży światłem dziennym.

Rzeźbione dekoracje schodów – naturalistyczne listowie oraz detale niewielkich zwierząt – przypisuje się Charlesowi Williamowi Harrisonowi (1835-1903), rzeźbiarzowi w kamieniu.

Skrzydło z Galerią obrazów wzniesione zostało przez architekta Williama Robertsona na początku XIX wieku na istniejących już fundamentach. Galeria obrazów Robertsona utrzymana była w baronowskim stylu zamkowym, zgodnym z charakterem projektowanych przez niego innych części budynku. Miała ona początkowo płaski dach, co niedługo po ukończeniu okazało się nieskuteczne. W latach 60. XIX wieku znana firma architektoniczna Deane & Woodward wprowadziła zmiany w całym projekcie bloku, w którym znajduje się Galeria obrazów, oraz dokonała poprawek innych prac

wykonanych przez Robertsona. W trakcie tych zmian w ścianie zachodniej pojawiły się cztery okna wykuszowe, blokując osiem istniejących tam dotąd okien. Jedno takie okno wmontowano też w ścianie wschodniej. Położony został jednospadowy dach z oszkleniem centralnym. Konstrukcja dachu na belce wspornikowej autorstwa Harrisona jest podtrzymywana przez kroksztyny rzeźbione w kamieniu. Dekoracje wykonał artysta John Hungerford Pollen (1820-1902), później profesor na wydziale sztuk pięknych w Newman College w Dublinie, przy użyciu szeregu motywów od niemal średniowiecznych po prerafaelickie, z przepleceniami i złożonymi głowami zwierząt i ptaków na skrzyżowaniach belek.

Marmurowy Kominek wykonany jest z marmuru kararyjskiego, zaprojektowanego przez J.H. Pollena również w niemal średniowiecznym stylu, a dostarczony został przez firmę Ballyntyne z Dorset Street w Dublinie. Rzeźbienia listowia pokrywające okap przypisywane są Charlesowi Harrisonowi, a fryz poniżej dekorowany jest herbami rodzin Butler i Ormonde i obrazami przedstawiającymi ważne wydarzenia z historii rodziny.

Obrazy. Część znajdujących się tutaj obrazów pochodzi z XVII wieku, a inne z późniejszych czasów. W XIX wieku kolekcja obrazów w zamku Kilkenny obejmowała prawie 300 eksponatów, na które składały się portrety królewskie oraz przodków, jak również krajobrazy holenderskie, włoskie malowidła religijne i pejzaże.

Korytarz kuchni. Do korytarza prowadzą trzy kondygnacje schodów w dół z Galerii Obrazów. Znajduje się tam Galeria sztuki współczesnej rodziny Butlerów. Korytarzem można również dotrzeć do kuchni wiktoriańskiej, w której obecnie mieści się herbaciarnia.

Mamy nadzieję, że podobała się Państwu wizyta w zamku Kilkenny, jego rozległej posesji i ogrodach. Zapraszamy również do obejrzenia 12 minutowego filmu prezentowanego w Pokoju średniowiecznym (Medieval Room).